

ГАБАҒЧЫЛ ЗАВОДУН АДАМЛАРЫ

Јени Бақы нефтајырма заводуна коммунист әмәји, мүәссисәси ады верилимшидр

Јени Бақы Нефтајырма заводу... Бу габагчыл мүәссисә һагғында нә гәдәр хош сөзләр дејилмиш, нә гәдәр тәрифләр јазылмишди! Заводун коллективни мүәссисәсини 10 илдијини гејд едир. Коммунист әмәји мүәссисәси ады аламаг ургунда мүбаризәдә нефтајырманлар көзал мүәфәғгәтләрдә гәзәнмишлар. Олар Совет КИП XXII гурулајымын көстәришләрини ләјинҹиә Јениә јетирмәк үчүн кәтидикә даһа јакшы ишләјирлар. Буауур, мүәссисә нечә илдир ки, дөвләт тапшырғыларына мүәфәғгәтлә әмәл едир. Кечән илди планы вахтыдан 20 кун тез јеринә јетирилмишди. Әләкәјә тапшырғыдан әләвә чохлу ачыг дарлығы плана нисбәтән 9 фәнз јүксәлди миш, мәһсулуни маја дәјәри кәјән ашагы салынмишди. Чохлу Јаначага вә електрик енерҹисинә гәнаәт едилмишди.

Мәшһәтдә вә тәһсилдә даим нүмунә олмалы! Бу мәгсәд ургунда мүбаризәдә нефтајырманлар көзал нәтичәләр әлдә етмишлар. Истәһсалатдан ајылмадан чохлу ишчи аян вә орта мәктәб битирмишди.

Мүәфәғгәтләринә көрә завод дәрәҹәләрдә Азәрбајҹан ССР Назирлар Советини вә АНШ-ни кечмиңи Гирмызы бәргәҹини, һабәлә биринчи пул мүкафатыни аламаг ләјин көрүлүмшүдү.

Дуниә АНШ-ни Рәјасәт һејәти вә республика Халг Тәсәрруфаты Шурасы Јени Бақы нефтајырма заводуна коммунист әмәји мүәссисәси ады вермәји гәрәра алмишлар. Ашагыда мүәссисә вә онун адамлары һагғында јазыларч олунур.

М.И. әк әвәлд, заводун бешинҹи сәлихи кәдәтәдик. Лакин бә бәјк мүәссисәдә һәҹми сәлихи һарада әрләшдијини јакшы бәлгијиди. Мејлисдә дәрәҹиләди. Бу заман Јаншадан кәјәк, шәрифән бир гыз едди. Ондан јолу соруду: — Сага кәдди,— деди вә чохлу уагашмак кетди.

Заводун саг тәрәфиндә баш-баша вермиш гурулар уқалыр. Бу гурулар ајырма-ајырма борулар мәстисәлә бәрәшкәдик. Бәјк Јерләрдән түстү кими бухар галдыр. Бир кәч дәмәр илдиәкәлә ашмагы дүшүрдү. 0, мәнә чох тамыш кәдди, гәрәҹимә, чәдди сәғәтләги, агылаи кәлләрни һарадә көрүшүдү. Јерә дүниә кими сәл јакшылашды.

— Бура бешинҹи сәлихи сәбәсидири? — Бәли.

— Сәк бурада нә вәзифәдә чәлмишсизми? — Мән меканикәм. 53 вә 54-чү гуруларын меканикәм... — Чәк көзал. Сәлихи һарада кәс көрүшәм.

— Ола биләр. Мәдәнијәт сәкидә тез-тез шәрә чәлмиш едирәм.

— Нә, нә јакшы дүшүд, орда көрүшәм. Демәк, сиз шәр дә јазырсызми?! — Борди бир,— деди кәч төлә әкәрчәкәлә гишмишди.

Бу кәч Нисама Бәлмәв кәдди. Сәбәт заманы нәләм олду ки, нәсти-вәтуду 1955-чи илдә битирмишди, вә вахтан да бу вәзифәдә ишләјир. Нисәмиҹи илдиҹән, мүәллимәкәдди, јодашларында, үмүмәјитдә, заводун габагчыл коллективиндә бәјк һәвәсәлә данышдырди. 0, Вүргүнү, Шәдәтов, Ремарки, Фәзуляҹи әхүсәси мәһәббәтлә сәкир, мүәсир рүс вә Азәрбајҹан јакшычларынын әсәрәрни бәјк марғала мүәлжә едир. Мән онун һагғында заводда чохлу тәрифләр ешитиди. 54 нөмрәл гурулуни рәкис Мухаммад Аһрәсов дәјир:

— Нисама көзал меканикәдр. һәм ону сәкир. Елә Нисама кими габагчыл ишчәләрн сәјсәдә бәјк гуру кәчән ил ики дәрә вәһмәл аламышдыр.

Гуруда Нисама Бәлмәв төк дәјидир. Онун кәми чәлмиш, ишкүлар, јеникәччи ишчәләр чохлур. Булардан Нисама Вәһиди, Ајыг Пуляјевә, Мухаммад Әвдәди, Зәкирәлә һәфизовә, Худәширә Әминова олдуку иҹисәл кәстәрмәк олур.

Нисамини гејд дөфтерәсиндә олдар һагғында марғал мәләумат лардыр: — «Зәкирәлә ики дәрә заводдә кәләнә орта төһәли бәлә јәх иди. Оператор кәмәкчиси ишләјиди. Кәч мәктәбиндә оқумагы бәшләјиб ол ил-

дији битирди, нәстиҹи дәхлә олду. Заводда ишләји-ишләји ади төһәл әлдә».

«Мәнә Антонија кәч вәһбәсикәлә ишләјиди. 0, сәлихи кәзәрәи хәддә бухарын кәсәдиди кәрдү. Стәһкә-јадә гәл бәш вермишди. Мәнә тез пәчә сәвдәрдү. Сага јангың тәрәјә биләрдә».

«Нисама Вәһиди сү колонудә сә-нәјини автоматик иҹисәл сәлҹи-сәлҹи мәсәләт көрүшүдү. Бу төһәл һәјәтә кәчирди. Иҹи ону төһәл-ләр илә вәһсәнада вәһтәлјәтор ишләјиди.

Дөфтерәдә гурулуни адамлары һагғында бәлә марғал гејдәр чохлур. Тәһсүс ки, онларын һәмҹисинә бурада кәстәрмәк мүмкүн дәјидир.

Тәһсүддә 53 нөмрәл гурулуни сәбәси јерләшди. Рәкислә көрүшмәк үчүн бәләчә бир етәга дәхлә олаидә етәд әрхәсидә отурмш бир гыз дәр-ләл әјәгә галдыр. Мән ону тамдым. Бәјк мекәнатдә мәнә јәд ишләрини гыз иди. Кәј кәлләрни үзүмә, тәвә-чүбәлә илдијиб соруду:

— Сиз мәнә ахтарырсызми? — Дәјәсин елдәјир. Рәкис сәлҹиҹи? — Бәли, мәнәм.

Бәјк Чамалова чох кәчиди, онун бәлә бәјк бир гуруја рәббәрлик етүдидиҹи иҹисәлмәг чәкиди. Лакин кәчә өмәсидә бәләјәрәк гыз буна дәјидир. Уч илдир ки, заводдә ишләјидир. Бу әк мүддәтә онун һәјәтиндә бәјк дәрҹиләкәләр бәш вермишди. Институту битирдикдә сәврә бурада әвәл оператор ишләјиди, киҹи ил сәврә сәк рәкис вәһбәсикәлә ирәди чәкишмиш, партија сәррәләрнә дәхлә олмушлур.

Бәјк гурулуни адамларындан данышарәк дәјиди:

— Гуруда јакшы операторлар әд дәјидилди. Ниса Аҹејевә, Ләјлиә Кәсәрова, Ләјлиә Әминә... Гәлмәдиҹи-кәлмә гәлмәдә онларын бәјк әмәји вәрдилди.

Бәјк вә јодашларынын ишләрдән, төһәлиндән чох данышди. Мән онун гәлмәдә нәчи, көзал, хәјир-ләл дүшүрләми әләм-дәшдәмишә көрүдүк. Бәлә тәмәк дүшүрәләрә, нә-чәк аруларла јашәји 5-чи сәлихи коллективни хәјән вәхтәр ки, коммунист әмәји коллективни кими јүксәк әд дәшәјир вә ону шәрәфәлә дәрәдлур.

Сәлихи рәкис Е. Рувәјиски илә көрүшүдү 0, мүәфәғгәтләрдән иш-кәтәрәтилә вә фәрәдәлә данышди:

— Сәк кәчән илди планымә дәр-ләбрын 15-дә јеринә јетирмишди. Әләкәјә пландан әләвә чохлу мәһсул әрмишмиш, кәјән ләһкәлә вә кәчәкәчә материалла гәһәт едилмишди. Мәһ-сулуни маја дәјәри 3 фәнздән чох ашагы салынмишди.

Мән иҹисәл сәлдә 23 нөмрәл гурулуни рәкис Нәриҹим Вәһидәлә дә көрүшүдү. 0, саған, күтәрәл бәр әлдәди. Әлә 1957-чи илдә ишкү-тәрәл иш төһүрәкәлә кәдәтәлик-дә завод чохлу кәлди, әрәл јазыб фәрәдә ишә бәшләди.

Нәриҹим сәлдә тәдир заводдә кә-ләл кәчкәләрә кәлди, рәкитор бәнәсү, ҹадырчы-фәриҹиләш-дүрчәчи шәбәкә ишкә ишләјиди. Буауур, 0 дәрәлә гурулуни јудури иҹисәсинә галдыр. Бурадан заводди мөһәриҹи оҹу иш кәми ајың кәртүр. Нә гәдәр бору вәл! Бу бору-лар гәлди мөһәриҹи бәр-бәјк гу-мәлҹиҹи бәшләр кәми кәртүр. Нәриҹим бәр сәлдә заводун бу кә-ләрәсини сәлдә етмәји сәвәр. 0, иш-кә, сәлихи бәјк мәһәбәт бәләрди. Бир јерә сәкиң дүшәји, гурулары јодашлар рәкис заводдә бәшәрилә бәр ишкә кәми тамыкмишди. Оҹу рәббәрлик етәји гуру кәчән илди планкени вәхтәдән әвәл јеринә јетирмишди. Бир сәрдә дәрәҹәләр ишләрдән көрә Нәриҹим Вәһиди Азәрбајҹан ССР Ади Совети Рәјасәт һејәтинә Фәриҹи фәрғамы илә тәв-тө етдилмишди.

Бәшә сәлдәрә дә габагчыл иш-чәләр чохлур. Мән әлҹәк оларын бәрә һәтәдәк дәнәшмәк ишләјиди. 0, биринҹи сәлихи 12 нөмрәл гурулу-ни сәврәтор Нәзкә Рәһмәндур. Сәк ону һәҹисә кәлләлә, вәһ-мәриҹәрә, бәш кәлмәрәдәкә кәзәрә елди көрүшүдү.

«Күдәли бир күдур. Јәк-јәлә дәрҹимәш коләклар сәкиң иҹисәл кәми шәһәс алыр. һәккә мәнәиҹәрә бә-ләләр, кәлләрни илмәјир. Бу вәдәр!! Јәкә кәлмәдә төҹиј әртәмәшләр! 0, вәлә итермәдә сәјртәрини ачыр, гә-ләм мөһәји иҹисәсинә бурадыр. Бир-дән гәјирәдә бир һәддә бәш вәдәр. Гәј Јеринә бәшкә чәлмәкә бәш-ләјир. Күдәли бир күдәл бәшкәни һәвәјә сәлҹиҹиҹисинә нә дәмәк олду-ру мәләдур. Әлә күдур дә елә бу вәл кәстәрмәк. 0, тез әһтијәт нә-сәсүмә ишә сәлмә бәшкәни сү әлҹи-чәкиҹидән дәрәл әмәтә шәркәлә иҹи-әтди, төһәлә сәвдур.»

Заводдә олдуғун мүддәтә гуру-лар әрхәсидә кәлди, фәдәләрәкә кө-рүшүн бәр әдмә тез-тез рәк кәл-ди. 0, Јени Бақы нефтајырма заво-дуни директору Тәриҹи Сәғәдәрәд-ди. Мән онула кәртәрәкә бәјк гурулары, чәкдәри, коләклары кә-стәрәк деди:

— 10-ил буран әвәл бурада кә-чәк бир гуру вәр иди. Бәккә, вә-вә-вә күчә бәјк гурушлур! Илди онун 10 јакшы таман олар. Бәз бу һәд-дәсәк бәјк бир бәјрам кәми гејд ел-ди. Лакин гәлмәдән күвәфәғгәтләр нефтајырманларкәми гәтәјиҹи әрхә-мәшләшмәшди. Әсәкә, бу гәлмәдәр бәли јени илдә јени гүвәлә илә ишә кәртәрәкә чәкәлур.

Директор коллективни мүәфәғ-гәтләрдән данышмачә, кәллә-рәни әкүдә заводдә көрүдүрәк бир дәнә чәлмәдди. Мән бәјк вә дәрҹилә заводдә бәшләрдим. 0, кәчә бу күдурә фәкәлә вәхтәдән дәрҹиҹи бәр үрәк кими ишләјиди.

Тәриҹи МӘҢМУД.

Јени Бақы нефтајырма заводуна коммунист әмәји мүәссисәси ады верилмиш сүмәһәти илә январын 14-дә Шаһрин әдмә мәдәнијәт сә-рәјидәлә тантаналы јәһәтәчәк иш-кәришмишди. Азәрбајҹан пәјтәхтәһиҹи партија вә һәмкәрдәр иттифәклары тәҹисәләрән, һабәлә бир сәрдә вәдәләрәнин мөһәјимәләри габаг-чыл мүәссисәни бәјк, әмәсәвәр коллективни сәкиҹи тәбрик етмиш-ләр.



Шәһәдәт (солдан): Јени Бақы нефтајырма заводунун габагчылларкәлди оператор Рәһмә Мәмәдәнов, мәшһәк Нәриҹим Вәһиди, оператор ләјә вә гуру рәкис Бәјк Чамалова. Фото В. Ибәловкәдур.